



ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΑΕΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

8+1 ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Ενεργειακή Στρατηγική της Χώρας πρέπει να ανταποκρίνεται στην τρέχουσα ενεργειακή πραγματικότητα, τις εκτιμώμενες εξελίξεις και τις επιστημονικά τεκμηριωμένες συνέπειές τους και παράλληλα να προωθεί σε εθνικό επίπεδο το κοινό όραμα που μοιράζονται οι λαοί της Ευρώπης για ένα πιο καθαρό ενεργειακό μέλλον.

Ο νέος δεσμευτικός στόχος 18% ΑΠΕ το 2020 για το σύνολο του ενεργειακού ισοζυγίου, που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα ισοδυναμεί με την υποχρέωση εγκατάστασης αιολικών πάρκων ελάχιστης ισχύος 10.000 MW (με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς) μέχρι το 2020. Υπενθυμίζεται ότι σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα 871 MW αιολικών πάρκων. Η επίτευξη αυτού του στόχου προϋποθέτει την προσεκτική και μελετημένη επιλογή του συνολικού ενεργειακού μίγματος της χώρας μέχρι το 2020.

Για τη διαμόρφωση ενός καθαρού ενεργειακού μέλλοντος που θα στηρίζεται στην Εξοικονόμηση Ενέργειας και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, πολλά είναι τα πρακτικά προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν άμεσα για να υπάρξουν πιθανότητες επιτυχούς εξυπηρέτησης αυτού του στόχου.

Η κωδικοποίηση των σημαντικότερων συγκεκριμένων διορθωτικών παρεμβάσεων που απαιτούνται άμεσα, ακολουθεί. Ιδιαίτερα σημαντικά θεωρούμε τα σημεία 8-14 διότι η θεραπεία τους είναι ιδιαίτερα απλή και εύκολη αφού απαιτεί τροποποίηση υπουργικών αποφάσεων ή εγκυκλίων ή πολύ απλές νομοθετικές τροπολογίες. Ειδικά τα σημεία 9-12 αντιμετωπίζουν τον παραλογισμό που εμφανίστηκε το τελευταίο 1,5 έτος, διαδικασίες αδειοδότησης που μέχρι πριν γινόντουσαν παράλληλα τώρα να έχουν τοποθετηθεί σειριακά (δηλ. η μία να προϋποθέτει την ολοκλήρωση της άλλης) με αποτέλεσμα απίθανες και άχρηστες καθυστερήσεις.

Σημειώνουμε ότι αν ληφθούν υπόψη και οι νέες απαιτήσεις που έθεσε ο Ν.3468/2006 για την υποβολή αίτησης στη ΡΑΕ (ετήσιες μετρήσεις, ΠΠΕ), τότε μεταξύ Ιουνίου 2006 και Φεβρουαρίου 2008, ο χρόνος που μεσολαβεί από τη στιγμή που κάποιος θα σκεφθεί να αιτηθεί στη ΡΑΕ για ένα αιολικό πάρκο μέχρι τη στιγμή που θα λάβει άδεια εγκατάστασης έχει αυξηθεί κατά 22 μήνες.

Τα σημαντικότερα λοιπόν μέτρα είναι:

Η συζήτηση για τη μεγάλη διείσδυση της αιολικής ενέργειας

1. Να μην χρησιμοποιηθούν οι μελέτες για την ευστάθεια και την αξιοπιστία του ηλεκτρικού συστήματος υπό συνθήκες μεγάλης αιολικής διείσδυσης ως πρόφαση για λήψη απόφασης σχετική με την αδειοδότηση ή την εμπορική λειτουργία αιολικών πάρκων.



Αντίθετα να χρησιμοποιηθούν στον σχεδιασμό και προγραμματισμό από τώρα των υποδομών και της αγοράς έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η σύνδεση των αιολικών πάρκων που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου του 2020. Οι φορείς του κλάδου πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν στο σχεδιασμό αυτό

Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο - Πολεοδομική και Περιβαλλοντική Νομοθεσία

2. Να προωθηθούν –σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ όπως κατά καιρούς έχουν προταθεί- οι απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν ότι το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο ΑΠΕ θα τύχει άμεσης εφαρμογής, θα επιλύσει άμεσα και αποτελεσματικά το πρόβλημα και δεν θα το παραπέμψει απλά σε μια υπερδεκαετή διελκυστίνδα νέων μελετών για τη διαμόρφωση νέων ή την προσαρμογή υφιστάμενων τοπικών σχεδίων όπου υπάρχουν.
3. Να υπάρξει ρητή και σαφή νομοθετική ρύθμιση που θα καθορίζει ότι στις εκτός σχεδίου περιοχές, η εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. επιτρέπεται, κατ' αρχήν, όπου δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση χωροθέτησής τους με βάση το υφιστάμενο καθεστώς.
4. Να επανέλθουν οι διατάξεις της ΚΥΑ 1726/2003 για την τροποποίηση της ΕΠΟ και το περιεχόμενο των γνωμοδοτήσεων.

Ιδιαίτερα πρέπει να καθορισθεί ότι οι γνωμοδοτούντες φορείς θα εξετάζουν μόνο αν ένα προτεινόμενο έργο εμπίπτει σε Ζώνη Αποκλεισμού σύμφωνα με το νέο Χωροταξικό Πλαίσιο ή γενικά αν τηρεί τα κριτήρια του Πλαισίου αυτού τα οποία εμπίπτουν στη αρμοδιότητα του φορέα. Δεν μπορεί οι γνωμοδοτούντες φορείς να κρίνουν ανισότιμα και μάλιστα αυστηρότερα και να απορρίπτουν έργα που είναι συμβατά με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο.

Προβλήματα της δημόσιας διοίκησης – Γραφειοκρατία

Υπουργείο Ανάπτυξης

5. Να ενεργοποιηθούν οι διατάξεις του Ν.3468/2006 για υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης από το ΚΑΠΕ.
6. Να στελεχωθούν με περισσότερους λειτουργούς οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΝ, της ΡΑΕ αλλά και της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.
7. Να ενεργοποιηθεί η Επιτροπή των υπηρεσιακών παραγόντων που προβλέπει ο Ν.3468/2006 μήπως κατορθωθεί να προλαμβάνονται ατυχείς εγκύκλιοι και αποφάσεις των συναρμόδιων Υπουργείων.
8. Να καταργηθεί η απαίτηση που έθεσε ο Ν.3468/2006 η άδεια εγκατάστασης να υπογράφεται και από άλλους Υπουργούς πλην του Υπουργού Ανάπτυξης.

Να υπάρξει δυνατότητα έκδοσης και τμηματικής άδειας λειτουργίας, όταν ολοκληρώνεται τμήμα του έργου.

Να υπάρξει δυνατότητα παράτασης της άδειας εγκατάστασης και πέραν της τετραετίας (2+2 έτη) για ειδικά έργα, έστω μετά από απόφαση του Υπουργού (νησιά, υβριδικά, θαλάσσια κλπ.)



9. Να καταργηθεί η προβληματική νέα διαδικασία για τις άδειες εγκατάστασης ΥΑ 13310/2007 που απαιτεί για πρώτη φορά την χορήγηση προσφοράς σύνδεσης και την έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου ΥΣ πριν την υποβολή αίτησης για άδεια εγκατάστασης και κυρίως πριν την υποβολή της ΜΠΕ.

Υπουργείο Ανάπτυξης - ΥΠΕΧΩΔΕ

10. Να υπάρξει ρητός καθορισμός της προθεσμίας εντός της οποίας ο φάκελος ΠΠΕΑ θεωρείται πλήρης από την αρμόδια αρχή μετά τη διαβίβασή του από τη ΡΑΕ.

Άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας για γνωμοδότηση επί της ΠΠΕΑ από την αρμόδια αρχή, θα οδηγήσει τη ΡΑΕ να θεωρεί ως θετική την ΠΠΕΑ και να γνωμοδοτεί άμεσα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής.

Μετά την έκδοση της θετικής γνωμοδότησης επί της ΠΠΕΑ ή μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί από μόνος του να υποβάλει την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή με κοινοποίηση προς τη ΡΑΕ. Η υποβολή της ΜΠΕ δεν μπορεί να καθυστερεί λόγω καθυστέρησης της υπογραφής της άδειας παραγωγής που πρέπει να είναι μια άλλη παράλληλη διαδικασία.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

11. Να καταργηθεί η απαίτηση που θέτει η Εγκύκλιο 97800/3094/4.8.2006 του ΥΑΑΤ να έχει εκπονηθεί και εγκριθεί οριστική μελέτη δασικής οδοποιίας πριν την υποβολή της ΜΠΕ.
12. Να καταργηθεί η νέα απαίτηση που θέτει η Εγκύκλιος 102564/3428/14.11.2007 του ΥΑΑΤ να υπάρχει τελεσιδικία πράξης χαρακτηρισμού δασικής έκτασης ακόμα και πριν την προκαταρκτική γνωμοδότηση της δασικής αρχής επί ενός έργου.
13. Να καταργηθεί η παρ. 2 του Αρ. 24 του Ν.3468/2006 που μπορεί να θέσει υπό εκβιαστική ομηρία τα έργα ΑΠΕ ανά την Ελλάδα.

Σύνδεση αιολικών πάρκων – Ισότιμη πρόσβαση στο δίκτυο

14. Να ακυρωθεί το άρθρο 11 του ν.3468/2006 με εξαίρεση τη διάταξη περί του ανταλλάγματος χρήσης δημοσίων εκτάσεων και τις διατάξεις που εξισώνουν τα έργα ΑΠΕ με τα της ΔΕΗ και ΔΕΣΜΗΕ όσον αφορά το δικαίωμα επέμβασης στο χώρο.

Να καθορισθεί ότι τα έργα σύνδεσης μπορεί να κατασκευάζονται από τον παραγωγό χωρίς να τηρούνται οι προδιαγραφές της ΔΕΗ όπως συμβαίνει και με το εσωτερικό δίκτυο. Τα έργα σύνδεσης θα ανήκουν στον παραγωγό και θα διαχειρίζονται από τον ίδιο όπως και το αιολικό πάρκο.

Ενημέρωση – Πληροφόρηση

15. Να υπάρξει άμεσα ένα ευρύ πρόγραμμα ενημέρωσης και προώθησης των ΑΠΕ σε τοπικό επίπεδο σε όλη την Ελλάδα, με διασφαλισμένη χρηματοδότηση υπό την ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης, του ΚΑΠΕ και των φορέων του κλάδου.

Να υπάρξει συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας στην ίδια κατεύθυνση.

Εμπορικά θέματα - Τιμολόγηση

16. Η ελληνική Κυβέρνηση να συνεχίσει να εργάζεται ενεργά σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την ενίσχυση και εδραίωση του επιτυχημένου εργαλείου της σταθερής τιμολόγησης (feed-in tariff)



17. Για την περίοδο κατά την οποία θα παύσει ο Υπουργός Ανάπτυξης να καθορίζει τα τιμολόγια της ΔΕΗ, οι τιμές να συνδεθούν με το ποσοστό της μεταβολής των τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας (δείκτης τιμών καταναλωτή ηλεκτρισμού) και όχι με τον πληθωρισμό γενικά.

Πιο αναλυτικά, τα ελάχιστα που οφείλουν να γίνουν ώστε να αντιμετωπιστούν στοιχειωδώς τα προβλήματα του κλάδου της αιολικής ενέργειας, εντός του κείμενου θεσμικού πλαισίου, είναι:



1) Η συζήτηση για τη μεγάλη διείσδυση της αιολικής ενέργειας.

Κατά τα τελευταία έτη εμφανίζεται στην ελληνική αγορά μια μαγική εικόνα. Πάρα πολλές άδειες, χιλιάδες MW στα χαρτιά αλλά ελάχιστες υλοποιήσεις. Και όμως, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μικρός, οι πολλές άδειες έχουν πυροδοτήσει στο παρασκήνιο μια συζήτηση σχετικά με το αν το ηλεκτρικό σύστημα της Χώρας αντέχει 3 ή 5 ή 15 χιλιάδες MW αιολικής ενέργειας ωσάν η πιθανότητα υλοποίησης 3.000 MW αιολικών πάρκων είναι μια ρεαλιστική προοπτική για τα επόμενα έτη και όχι ένα μακρινό όνειρο.

Πιο συγκεκριμένα, κατά το τελευταίο έτος εκπονήθηκαν από τη ΡΑΕ και το ΔΕΣΜΗΕ μελέτες σχετικά με τη μεγάλη διείσδυση ΑΠΕ και ειδικότερα αιολικής ενέργειας στο ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα. Αν και κατ' αρχήν η εκπόνηση τέτοιων μελετών είναι χρήσιμη και αναγκαία, το γεγονός είναι ότι η κοινότητα ΑΠΕ –τόσο σε επίπεδο επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο επιστημονικών φορέων και Πανεπιστημίων- δεν έχει λάβει σαφή ενημέρωση και πληροφόρηση για τις μελέτες αυτές, με αποτέλεσμα να αναπτύσσεται μια απίθανη κινδυνολογία που οδηγεί σε ουσιαστική στρέβλωση την αγορά.

Πρέπει ωστόσο να αναγνωριστεί ότι κατά την πρόσφατη 4^η Ημερίδα της ΕΛΕΤΑΕΝ, ο Πρόεδρος της ΡΑΕ Καθηγητής Μιχάλης Καραμανής ανακοίνωσε για πρώτη φορά δημόσια, ότι σύμφωνα με τις μελέτες αυτές η υλοποίηση της εγκεκριμένης ΜΑΣΜ εξασφαλίζει την απρόσκοπτη σύνδεση και διείσδυση 5.500 MW αιολικών πάρκων στο διασυνδεδεμένο σύστημα χωρίς οικονομικές ή άλλες συνέπειες για αυτά.

Με δεδομένο ότι τα 5.500 MW υπολείπονται κατά πολύ της αναγκαίας εγκατεστημένης ισχύος που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου για το 2020 της νέας Οδηγίας που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θέση της ΕΛΕΤΑΕΝ είναι ότι **όλα τα ζητήματα που προκύπτουν από την πιθανολογούμενη μελλοντική μεγάλη διείσδυση αιολικής ενέργειας στο ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα (π.χ. αυξημένες ανάγκες διαχείρισης, εφεδρείας, δικτύων κλπ.) μπορεί να αντιμετωπιστούν τεχνικά και με το ανάλογο κόστος και επομένως η συζήτηση πρέπει να επικεντρωθεί στο ποιες είναι αυτές οι τεχνικές λύσεις και πώς θα κατανεμηθεί το αντίστοιχο κόστος τους.**

Σε καμία περίπτωση τα ανωτέρω πιθανολογούμενα ζητήματα δεν μπορεί να αποτελέσουν πρόφαση για να φρενάρει η ανάπτυξη ή η αδειοδότηση έργων. Σημειώνουμε ότι ο νέος νόμος 3468/2006 και ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται, περιέχουν για πρώτη φορά σειρά διατάξεων που προσπαθούν να διασφαλίσουν ότι δεν θα αδειοδοτούνται ή δεν θα παραμένουν εν ισχύ έργα που δεν μπορεί να υλοποιηθούν. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- την υποχρέωση λήψης ΠΠΕΑ πριν την γνωμοδότηση για άδεια παραγωγής (απαίτηση που δεν υφίσταται για τους θερμικούς σταθμούς!)
- την υποχρέωση λήψης ΠΠΕΑ πριν τη χορήγηση όρων σύνδεσης από το ΔΕΣΜΗΕ (απαίτηση που δεν υφίσταται για τους θερμικούς σταθμούς!)
- τη χορήγηση όρων σύνδεσης από το ΔΕΣΜΗΕ για περιορισμένο χρόνο
- την υποχρέωση λήψης της άδειας εγκατάστασης εντός 2ετίας από τη χορήγηση άδειας παραγωγής (απαίτηση που δεν υφίσταται για τους θερμικούς σταθμούς!)



- την υποχρέωση ολοκλήρωσης της επένδυσης εντός 2ετίας από τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης

Η πιθανή αδυναμία του Κράτους να εφαρμόσει αποτελεσματικά τους ανωτέρω μηχανισμούς, δεν μπορεί να το οδηγήσει στην παύση της αδειοδότησης έργων με πρόφαση μελλοντικά θεωρητικά προβλήματα.

Πέραν των ανωτέρω η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητεί:

A) να δοθεί άμεσα πλήρης ενημέρωση, πληροφόρηση και πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία των μελετών διείσδυσης συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων και παραδοχών όπως επίσης και όλων των ενδιάμεσων αποτελεσμάτων,

B) να μην χρησιμοποιηθούν οι μελέτες αυτές για λήψη καμίας απόφασης σχετική με την αδειοδότηση ή την εμπορική λειτουργία αιολικών πάρκων, πριν προηγηθεί μακρά διαβούλευση και αξιολόγηση των μελετών από την ελληνική επιστημονική κοινότητα και τους φορείς του κλάδου.

Αντίθετα να χρησιμοποιηθούν στον σχεδιασμό και προγραμματισμό από τώρα των υποδομών και της αγοράς έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η σύνδεση των αιολικών πάρκων που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου του 2020. Οι φορείς του κλάδου πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν στο σχεδιασμό αυτό.

**2) Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο - Πολεοδομική και Περιβαλλοντική Νομοθεσία****2.1. Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ (ΕΧΠ-ΑΠΕ)**

Το θέμα είναι γνωστό και δεν θα το αναλύσουμε στο παρόν υπόμνημα. Το γεγονός είναι ότι μετά από μακρές διεργασίες που ξεκίνησαν το καλοκαίρι του 2004, φθάσαμε στο σημείο το ΥΠΕΧΩΔΕ να ανακοινώσει το Φεβρουάριο 2007 ένα σχέδιο για το ΕΧΠ έπειτα από διαδοχικές αναβολές, και ακολούθως να εισάγει για συζήτηση στο Ανώτατο Συμβούλιο Χωροταξίας ένα σχέδιο που ανακοίνωσε τον Ιανουάριο 2008. Η ΕΛΕΤΑΕΝ άσκησε αυστηρή κριτική σε πάρα πολλά κεφάλαια του σχεδίου. Παρ' όλα αυτά θεωρεί -και πάντα θεωρούσε- ότι η έλλειψη του Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ δημιουργεί και διαιωνίζει πολύ περισσότερα προβλήματα.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά να προωθηθούν –όπως κατά καιρούς έχουν προταθεί- οι **απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν ότι το ΕΧΠ-ΑΠΕ θα τύχει άμεσης εφαρμογής, θα επιλύσει άμεσα και αποτελεσματικά το πρόβλημα** και δεν θα το παραπέμψει απλά σε μια υπερδεκαετή διελκυστίνδα νέων μελετών για τη διαμόρφωση νέων ή την προσαρμογή υφιστάμενων τοπικών σχεδίων ή περιφερειακών πλαισίων. Εκφράζουμε τον έντονο φόβο μας ότι με το σημερινό πλέγμα της νομοθεσίας, ο κίνδυνος αυτός είναι υπαρκτός, και όπου υπάρχουν ήδη υποκείμενα σχέδια (ΖΟΕ, ΣΧΟΑΠ κλπ.) θα παρέλθουν πάρα πολλά χρόνια για την εναρμόνισή τους και μέχρι τότε η εγκατάσταση ΑΠΕ θα είναι αποκλεισμένη από αυτά.

2.2. Πολεοδομική και Περιβαλλοντική νομοθεσία

Σήμερα υφίσταται μια σειρά λιγότερο ή περισσότερο παράλογων διατάξεων στο πλέγμα της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Χώρας. Τα προβλήματα αυτά έχουν εκτεθεί αναλυτικά σε πάρα πολλά υπομνήματα και ιδιαίτερα στα πλαίσια της διαβούλευσης για το Ν.3468/2006 ο οποίος τελικά δεν τα άγγιξε καθόλου.

Πέραν των πολλών συγκεκριμένων και επιμέρους διάσπαρτων διατάξεων, αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι τα αιολικά πάρκα άνω των 40MW αντιμετωπίζονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία σαν τα πυρηνικά εργοστάσια ή τα διυλιστήρια. Επίσης, είναι τραγικό αλλά στο νόμο περί Χωροταξίας Ν.2742/1999 δεν υπάρχει ούτε σαν ευχή ή γενική κατεύθυνση η ανάγκη τα χωροταξικά πλαίσια και σχέδια να λαμβάνουν υπόψη την αντιμετώπιση του μέγιστου κινδύνου επιβίωσης για τον πλανήτη ήτοι την κλιματική αλλαγή.

Επί των επιμέρους προβλημάτων, ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε τα κάτωθι:

Α) Πρέπει να υπάρξει ρητή και σαφή νομοθετική ρύθμιση που θα καθορίζει ότι στις εκτός σχεδίου περιοχές, η εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. επιτρέπεται, κατ' αρχήν, όπου δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση χωροθέτησής τους με βάση το υφιστάμενο καθεστώς. Σε κάθε περίπτωση να προωθηθεί κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση ώστε να διασφαλιστεί ότι όπου ο νομοθέτης δεν προέβλεψε - όταν κατάρτιζε το αντίστοιχο ΠΔ πριν από χρόνια - την ύπαρξη ΑΠΕ, αυτή η αβλεψία του δεν θα αποτελεί πρόφαση για μη χωροθέτηση ΑΠΕ σε περιοχές που κατά τα λοιπά είναι νόμιμη η εγκατάσταση. Η πιο χαρακτηριστική περίπτωση του είδους είναι η Αττική και η κοντόφθαλμη ερμηνεία του ΠΔ



του 1979 από τον ΟΡΣΑ. Ανάλογα παραδείγματα εμφανίζονται στα νησιά του Αιγαίου που έχουν θεσμοθετηθεί ΖΟΕ.

Β) Να επανέλθει σε ισχύ μια σειρά ευνοϊκών ρυθμίσεων που ίσχυαν πριν την ΚΥΑ 104247/2006, η κατάργηση των οποίων δεν πρόσφερε τίποτα στον ουσιαστικό έλεγχο των έργων ή την ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι διατάξεις του άρθρου 9 της **ΚΥΑ 1726/2003**, όπου προβλεπόταν ότι δεν απαιτούνταν τροποποίηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων στις περιπτώσεις:

α) μεταβολής της ισχύος μέχρι 15% ενός αιολικού πάρκου χωρίς αλλαγή του πλήθους των ανεμογεννητριών, ή

β) μεταβολής της μικρο-χωροθέτησης των ανεμογεννητριών εντός των ορίων του αρχικά εγκριθέντος πολύγωνο.

Επίσης έχουν καταργηθεί και πρέπει να επανέλθουν οι διατάξεις που όριζαν με σαφήνεια τα όρια δικαιοδοσίας και το περιεχόμενο της γνωμοδότησης για κάθε μια από τις γνωμοδοτούσες υπηρεσίες και φορείς.

Ιδιαίτερα πρέπει να καθορισθεί ότι οι γνωμοδοτούντες φορείς θα εξετάζουν μόνο αν ένα προτεινόμενο έργο εμπίπτει σε Ζώνη Αποκλεισμού σύμφωνα με το νέο Χωροταξικό Πλαίσιο ή γενικά αν τηρεί τα κριτήρια του Πλαισίου αυτού τα οποία εμπίπτουν στη αρμοδιότητα του φορέα. Δεν μπορεί οι γνωμοδοτούντες φορείς να κρίνουν ανισότιμα και μάλιστα αυστηρότερα και να απορρίπτουν έργα που είναι συμβατά με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο.

Γ) Να καταργηθεί η υποχρέωση παρέκκλισης ύψους για τις ανεμογεννήτριες, λες και όταν χορηγείται η άδεια εγκατάσταση η αρμόδια αρχή υποθέτει ότι θα τοποθετηθούν ανεμογεννήτριες ύψους 3 μέτρων.

Δ) Να διευκρινισθεί ότι δεν απαιτούνται προϋποθέσεις αρτιότητας τουλάχιστον για την εγκατάσταση ΑΠΕ σε δασικές εκτάσεις.

**3) Προβλήματα της δημόσιας διοίκησης – Γραφειοκρατία (ν. 3468/2006)**

Δυστυχώς η ανάπτυξη αιολικών πάρκων έχει εξελιχθεί στην Ελλάδα σε μία εξαιρετικά ψυχοφθόρα διαδικασία.

3.1. Υποστελέχωση – Έλλειψη Συντονισμού

Αυτό οφείλεται σε ένα βαθμό στην απύθμενη γραφειοκρατία, η οποία δεν πρέπει να μετράται μόνο με το πλήθος των αδειών που απαιτούνται για ένα έργο, αλλά κυρίως με το πλήθος των δημοσίων λειτουργών που εμπλέκονται ή υπογράφουν και το χρόνο διεκπεραίωσης που απαιτούν. Επιπλέον όμως, τα τελευταία έτη το πρόβλημα εμφανίζεται με μια νέα μορφή: Παρατηρείται ραγδαία αύξηση των απαιτήσεων σε επίπεδο μελετών και εγκρίσεων που χρειάζονται για την υποβολή της αρχικής αίτησης ή την έκδοση της αρχικής άδειας, χωρίς ταυτόχρονη γενναία στελέχωση των υπηρεσιών και ειδικά της ΡΑΕ και του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η υποστελέχωση καθιστά αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπει η νομοθεσία και επιπλέον καθιστά όνειρο θερινής νυκτός το επιτελικό και συντονιστικό ρόλο που οφείλει να παίζει το Υπουργείο Ανάπτυξης σε σχέση με την αδειοδότηση έργων από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά:

- Α) να ενεργοποιηθούν οι διατάξεις του Ν.3468/2006 για υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης από το ΚΑΠΕ,**
- Β) να στελεχωθούν με περισσότερους λειτουργούς οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΝ**
- Γ) να ενεργοποιηθεί η Επιτροπή των υπηρεσιακών παραγόντων που προβλέπει ο Ν.3468/2006 μήπως κατορθωθεί να προλαμβάνονται ατυχείς εγκύκλιοι και αποφάσεις των συναρμόδιων Υπουργείων.**
- Δ) να καταργηθεί η καινοφανής απαίτηση που έθεσε για πρώτη φορά ο ν.3468/2006 η άδεια εγκατάστασης να υπογράφεται όχι μόνο από τον Υπουργό Ανάπτυξης αλλά και από τον (άγνωστο) συναρμόδιο Υπουργό.**

3.2. Μη τήρηση των προθεσμιών που ορίζουν οι νόμοι από το Κράτος

Σε σχέση με την εύλογη απαίτηση το Κράτος να τηρεί τους νόμους που ψηφίζει η Βουλή, σημειώνουμε ότι σήμερα όλες οι προθεσμίες που προβλέπει ο Ν.3468/2006 και όλες οι προθεσμίες που προβλέπει η περιβαλλοντική νομοθεσία, καταπατούνται ανεξαιρέτως. Το Κράτος δεν εκδίδει καμία άδεια εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο νόμος. Φθάνουμε στο σημείο να πούμε ότι από το να γελοιοποιείται το Κράτος ως καταργηθούν οι προθεσμίες. Επειδή όμως αυτό δεν είναι λύση, η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά να υπάρξουν ρητές διατάξεις που θα καθορίζουν τι θα κάνει ο ενδιαφερόμενος και με ποιο τρόπο θα προχωρά στο επόμενο στάδιο αν παρέλθουν οι προβλεπόμενες προθεσμίες. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Α) Πρέπει να υπάρξει ρητός καθορισμός της προθεσμίας εντός της οποίας ο φάκελος ΠΠΕΑ θεωρείται πλήρης από την αρμόδια αρχή μετά τη διαβίβασή του από τη ΡΑΕ.**



- Β) Απρακτη παρέλευση της προθεσμίας για γνωμοδότηση επί της ΠΠΕΑ από την αρμόδια αρχή, θα οδηγεί τη ΡΑΕ να θεωρεί ως θετική την ΠΠΕΑ και να γνωμοδοτεί άμεσα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης για τη χορήγηση άδειας παραγωγής.**
- Γ) Μετά την έκδοση της θετικής γνωμοδότησης επί της ΠΠΕΑ ή μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί από μόνος του να υποβάλει την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή με κοινοποίηση προς τη ΡΑΕ. Η υποβολή της ΜΠΕ δεν μπορεί να καθυστερεί λόγω καθυστέρησης της υπογραφής της άδειας παραγωγής που είναι μια άλλη παράλληλη διαδικασία.**

Προς σχολιασμό τυχόν επιχειρημάτων ότι τυχόν παράληψη γνωμοδότησης επί της ΠΠΕΑ πιθανόν να αντίκειται στη νομολογία του ΣτΕ επισημαίνουμε ότι –αντίθετα- με την απόφασή της 998/2005 η Ολομέλεια του ΣτΕ έκρινε ότι (στην περίπτωση λιγνιτωρυχείου) η κατάργηση του αυτοτελούς σταδίου της προέγκρισης χωροθέτησης δεν παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντ. ούτε των Οδηγιών 84/360/ΕΟΚ και 85/337/ΕΟΚ, οι οποίες δεν προβλέπουν την έρευνα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σε δύο στάδια, αρκεί να μετατίθεται η εξέταση όλων των κατά νόμο στοιχείων στο στάδιο της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων.

3.3. Η προβληματική νέα διαδικασία για τις άδειες εγκατάστασης ΥΑ 13310/2007

Πρόσθετα προβλήματα και καθυστερήσεις δημιούργησε η ΥΑ 13310/2007 για τη διαδικασιών έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών, που εκδόθηκε από τον τότε Υπουργό Ανάπτυξης στις 18 Ιουνίου 2007 και ερμηνεύθηκε με την Εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Ανάπτυξης Δ6/Φ1/οικ.25386 της 19/12/2007.

Η διαδικασία που εισήγαγε αυτή η ΥΑ έχει χονδρικά ως εξής:

1. Μετά την έκδοση της Άδειας Παραγωγής, ο παραγωγός δεν έχει πλέον δικαίωμα να υποβάλει ΜΠΕ αλλά μόνο αίτηση για χορήγηση Προσφορά Σύνδεσης από το Διαχειριστή.
2. Μετά την έκδοση της Προσφοράς, ο Παραγωγός πρέπει να απευθυνθεί στη ΔΕΗ/ΔΝΕΜ για την έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου του ΥΣ σύνδεσης, κάτι που πριν την ισχύ της ΥΑ 13310/2007 γινόταν μετά την άδεια εγκατάστασης κατά τη φάση της υπογραφής της σύμβασης σύνδεσης. Σημειώνεται ότι για την έγκριση της καταλληλότητας του οικοπέδου η ΔΕΗ/ΔΝΕΜ ζητά τις μετρήσεις της ειδικής αγωγιμότητας του εδάφους οι οποίες πρέπει να έχουν εκτελεστεί σε θερινή περίοδο και κτηματολογικό διάγραμμα ιδιοκτησιών.
3. Μετά την έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου ΥΣ, ο ΔΕΣΜΗΕ πρέπει να θεωρήσει το τοπογραφικό σχεδιάγραμμα των έργων σύνδεσης.
4. Το θεωρημένο αυτό τοπογραφικό πρέπει να συνοδεύει την αίτηση για άδεια εγκατάστασης, μαζί με την οποία υποβάλλεται η ΜΠΕ του αιολικού πάρκου και των έργων σύνδεσης.

Όλη αυτή η καινοφανής διαδικασία η οποία κατόρθωσε να τοποθετήσει σειριακά διαδικασίες που μέχρι πριν γινόντουσαν παράλληλα και μάλιστα μετά τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης, εισήχθη ώστε «να εξασφαλιστεί ότι το περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεωνδεν θα υπόκειται σε περαιτέρω μεταβολές και θα έχει την έγκριση του Διαχειριστή», όπως αναφέρει η Εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα του ΥΠΑΝ. Και



το ερώτημα φυσικά που ανακύπτει είναι γιατί είναι κακό να χρειάζεται να τροποποιηθεί μία ΕΠΟ (και μάλιστα ως προς το τμήμα του ΥΣ)? Μήπως για να ωφεληθεί ο Παραγωγός από το χρόνο που θα γλιτώσει από την υποτιθέμενη τροποποίηση που δεν θα απαιτηθεί, και έναντι αυτού:

1. Καταδικάζεται να έχει λάβει ΠΠΕΑ και να μην μπορεί να υποβάλει ΜΠΕ επί ένα τουλάχιστον έτος (διότι τόσο θα πάρει η διαδικασία για επιστροφή της ΠΠΕΑ στη ΡΑΕ, γνωμοδότηση της ΡΑΕ, υπογραφή του ΥΠΑΝ για άδεια παραγωγής, χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου ΥΣ, θεώρηση τοπογραφικού έργων σύνδεσης, υποβολή αίτηση για άδεια εγκατάστασης με συνημμένη τη ΜΠΕ)
2. Κινδυνεύει να γίνει αντικείμενο εκβιασμού οποιουδήποτε αληθινού ή φερόμενου ιδιοκτήτη οικοπέδου ΥΣ με τον οποίο πρέπει να διαπραγματευθεί και δεσμευθεί τρία και πλέον έτη πριν την έναρξη υλοποίησης του έργου.

3.4. Τα νέα προβλήματα από τις εγκυκλίους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΥΑΑΤ)

Ο νόμος 3468/2006 ενσωμάτωσε την Έγκριση Επέμβασης στην ΕΠΟ. Έθεσε δηλαδή παράλληλο δύο διαδικασίες που μέχρι τότε γίνονταν σειριακά. Κάτι που κατ' αρχήν είναι θετικό. Φαίνεται όμως ότι ακριβώς επειδή η διάταξη αυτή θεωρήθηκε αρκετά θετικά, εφευρέθηκαν νέες απαιτήσεις οι οποίες ενώ παλιότερα γίνονταν μετά την έγκριση επέμβασης ή και παράλληλα με αυτή, τώρα τοποθετήθηκαν ως προϋπόθεση της υποβολής ΜΠΕ ή ακόμα και της γνωμοδότησης στα πλαίσια της ΠΠΕΑ.

1. Κατ' αρχήν με την Εγκύκλιο 97800/3094/4.8.2006 του ΥΑΑΤ τέθηκε για πρώτη φορά η απαίτηση να υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη οδοποιίας πριν την υποβολή της αίτησης για έγκριση επέμβαση ήτοι πριν την υποβολή ΜΠΕ. Έτσι, μια διαδικασία (εκπόνηση μελέτης δασικής οδοποιίας και έγκρισή της από το Δασαρχείο, τη Δ/ση Δασών του Νομού και τη Δ/ση Δασών της Περιφέρειας) που γενικά τιθόταν ως όρος στις Εγκρίσεις Επέμβασης και δεν καθυστέρησε την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, τώρα τέθηκε ως απαίτηση από πολύ πριν, με αποτέλεσμα ότι κερδήθηκε θεωρητικά με την ενοποίηση ΕΠΟ-ΕΕ να χάθηκε στο πολλαπλάσιο.
2. Με την πρόσφατη Εγκύκλιο 102564/3428/14.11.2007 του ΥΑΑΤ τέθηκε ως απαίτηση για τη γνωμοδότηση επί οποιουδήποτε έργου η ύπαρξη τελεσιδικίας πράξης χαρακτηρισμού. Ήδη η απαίτηση αυτή –χωρίς να εξυπηρετεί επί της ουσίας τη προστασία του δασικού περιβάλλοντος και χωρίς να προστατεύει τα συμφέροντα του Δημοσίου- προκαλεί πρόσθετες απίθανες καθυστερήσεις.
3. Τα θέματα τα σχετικά με τον χαρακτηρισμό των εκτάσεων όπου πρόκειται να εγκατασταθούν ΑΠΕ, έγινε –**ατυχής προσπάθεια** να ρυθμιστούν αποσπασματικά με την παρ. 2 του Αρ. 24 του Ν.3468/2006, σύμφωνα με την οποία: «2. Αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της διαδικασίας που προβλέπεται στο Άρθρο 14 του Ν. 998/1979 για το χαρακτηρισμό, κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, περιοχής όπου σχεδιάζεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. με χρήση Α.Π.Ε., η σχετική διαδικασία κινείται παράλληλα με τη διαδικασία έκδοσης της απόφασης Ε.Π.Ο. και η προθεσμία για την έκδοση αυτής παρατείνεται για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία του Άρθρου 14.»

Παραβλέποντας προς στιγμή άλλου είδους προβλήματα που μπορεί να επιφέρει η συγκεκριμένη διάταξη, είναι σαφές ότι η ανάγκη εφαρμογής της διαδικασίας



χαρακτηρισμού **δεν παρακωλύει** την πρόοδο της διαδικασίας ΕΠΟ και μάλιστα δεν εμπλέκεται καθόλου με τη διαδικασία ΠΠΕΑ ή άδειας παραγωγής, όπως απαιτεί παράνομα η 102564/3428/14.11.2007. Δηλαδή, δεν είναι νόμιμο οι δασικές αρχές να ζητούν πρώτα πράξη χαρακτηρισμού πριν γνωμοδοτήσουν κατ' αρχήν για ένα έργο ΑΠΕ και ακόμα περισσότερο δεν είναι νόμιμο να μην γνωμοδοτούν στα πλαίσια της διαδικασίας Έγκρισης Επέμβασης-ΕΠΟ, επικαλούμενες το γεγονός ότι διαρκεί ακόμα η διαδικασία του Άρθρου 14.

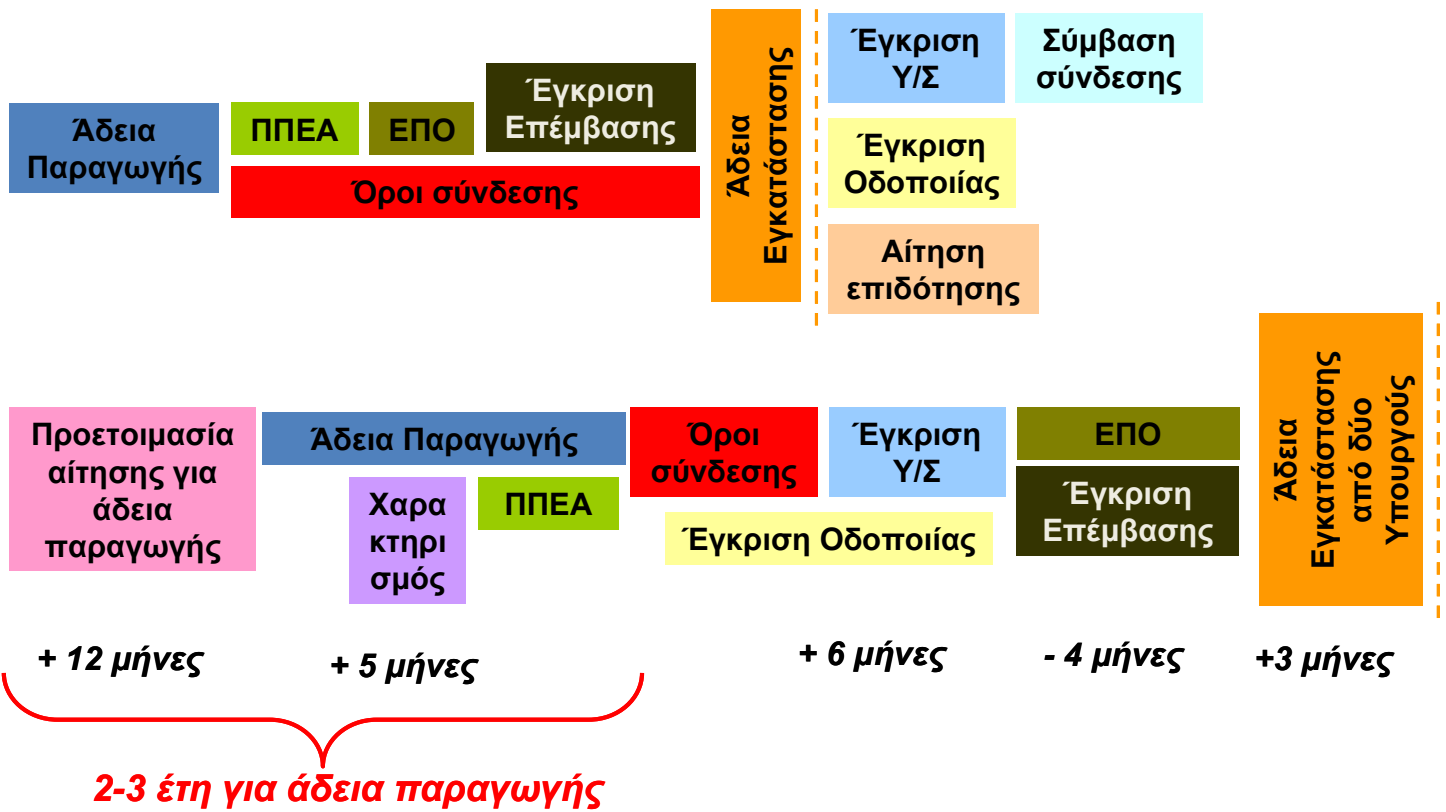
Δυστυχώς όμως η συγκεκριμένη διάταξη της παρ. 2 του Αρ. 24 του Ν.3468/2006 είναι άδικη και επικίνδυνη και μπορεί να δημιουργήσει πλήθος προβλημάτων:

- i) Αν και ασαφής στην διατύπωσή της, η συγκεκριμένη διάταξη μπορεί να οδηγήσει στο απαράδεκτο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να εκδοθεί απόφαση ΕΠΟ για έργο ΑΠΕ αν δεν έχει τελεσιδικήσει η πράξη χαρακτηρισμού. Με δεδομένη τη γνωμοδότηση του ΝΣΚ που σας κοινοποιούμε, προκαλεί εύλογο αίσθημα αδικίας και πίκρας η εισαγωγή μιας τέτοιας ρύθμισης μόνο για τα έργα Α.Π.Ε.
- ii) **Η επικράτηση αυτής της ερμηνείας, θέτει τα έργα Α.Π.Ε. ανά την Ελλάδα υποκείμενα εκβιασμού οποιουδήποτε επιθυμεί να αποκομίσει παράνομα οφέλη.** Πράγματι, με μια απλή σειρά ενστάσεων επί της πράξης χαρακτηρισμού οποιοσδήποτε μπορεί να καθυστερεί επ' άπειρον την τελεσιδικία του χαρακτηρισμού και άρα την ολοκλήρωση της αδειοδότησης ενός έργου Α.Π.Ε.
- iii) Όλοι αυτοί οι κίνδυνοι υφίστανται χωρίς η ανωτέρω διάταξη να προσφέρει κάτι επί της ουσιαστικής προστασίας του δασικού περιβάλλοντος ή των δικαιωμάτων του Δημοσίου. Πράγματι, με δεδομένο ότι τα έργα Α.Π.Ε. είναι κατ' αρχήν επιτρεπτές παρεμβάσεις κατά το ν.998/1979, περαιτέρω δε είναι τα κατ' εξοχήν εργαλεία αντιμετώπισης του υπ' αρ. ένα περιβαλλοντικού κινδύνου ήτοι της κλιματικής αλλαγής, θα όφειλε η αδειοδότηση και η κατασκευή τους εντός εκτάσεων που φέρονται κατ' αρχήν ως δασικές να μην παρακωλύεται από την τελεσιδικία της πράξης χαρακτηρισμού, αφού το γεγονός αυτό (τελεσιδικία ή μη) δεν καθορίζει την θετική άποψη της δασικής αρχής για το αν πρέπει να εκτελεστεί τπ έργο ή όχι. Πιο αναλυτικά, αν η δασική αρχή έχει αποφανθεί ότι εγκρίνει ένα έργο Α.Π.Ε. σε μια έκταση την οποία θεωρεί κατ' αρχήν δασική, προφανώς η θετική άποψη αυτή δεν θα διαφοροποιηθεί όταν τελεσιδικήσει ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής. Σε περίπτωση δε που τελικά η διαδικασία του αρ. 14 του ν.998/1979 καταλήξει –έπειτα από πιθανές ενστάσεις τρίτων- στην απόφαση ότι η έκταση δεν είναι δασική, και πάλι αυτό δεν θα ανατρέψει την θετική άποψη της δασικής αρχής (ως υπεύθυνης για την προστασία του δασικού περιβάλλοντος και των συμφερόντων του Δημοσίου από άποψη ιδιοκτησίας) για το έργο. Επομένως, δεν χρειάζεται να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του αρ. 14 για να εκφράσει άποψη ή να εγκρίνει την εγκατάσταση ενός έργου Α.Π.Ε. η δασική αρχή επί εκτάσεως.

Με βάση τα ανωτέρω, **ζητούμε να καταργηθεί άμεσα η παρ. 2 του Αρ. 24 του Ν.3468/2006.** Μέχρι την κατάργησή της με κατάλληλη νομοθετική πρωτοβουλία, και μόνο για τον ενδιάμεσο χρόνο ζητούμε να ερμηνευθεί με Εγκύκλιο ότι η απόφαση ΕΠΟ μπορεί να εκδίδεται μετά την πράξη χαρακτηρισμού του Δασάρχη ασχέτως της τελεσιδικίας ή όχι. Επ' αυτού έχει σταλεί αναλυτικό υπόμνημα από το Σύνδεσμο Επενδυτών.



Ιούνιος 2006 – Φεβρουάριος 2008 : Σημειώσατε +22 μήνες για άδεια εγκατάστασης





4) Σύνδεση αιολικών πάρκων – Ισότιμη πρόσβαση στο δίκτυο

Σήμερα οι παραγωγοί ΑΠΕ υπομένουν μια απίθανη και καινοφανή ταλαιπωρία για τη σύνδεση των σταθμών. Ο παραλογισμός έχει την αρχή του στο απίθανο άρθρο 11 του ν.3468/2006. Δυστυχώς το θεσμικό πλαίσιο –και ειδικότερα το άρθρο αυτό- δεν αντικατοπτρίζει την απλή αλήθεια ότι στη συντριπτική πλειοψηφία των αιολικών σταθμών (και ειδικά των μεγάλων), τα έργα σύνδεσης αποτελούν στην ουσία τμήματα των σταθμών όπως το εσωτερικό δίκτυο. Η σημερινή πρακτική καθιστά αδύνατη την υλοποίηση πολλών έργων σε απομακρυσμένες ορεινές περιοχές (δηλ. σε περιοχές που έχουν τη μεγαλύτερη κοινωνική αποδοχή λόγω απόστασης από ανθρωπογενείς δραστηριότητες) και επιβαρύνει χωρίς λόγο και τον παραγωγό και τον Κύριο του Συστήματος.

Για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα αναφέρουμε ένα παράδειγμα: Ας υποθέσουμε ότι πρέπει να συνδεθούν 50 MW αιολικών πάρκων σε μεγάλο υψόμετρο (π.χ. 1600 μέτρα) μέσω υποσταθμού ανύψωσης σε υψόμετρο κάτω από 1000 μέτρα όπως απαιτούν οι προδιαγραφές. Αν η σύνδεση μεταξύ αιολικού πάρκου και υποσταθμού γίνει με τις προδιαγραφές της ΔΕΗ όπως ερμηνεύει ο ΔΕΣΜΗΕ και η ΡΑΕ, τότε απαιτούνται 7 κυκλώματα μέσης τάσης (τριών αγωγών το καθένα). Με δεδομένο ότι σε τόσο μεγάλα υψόμετρα το κάθε κύκλωμα θα πρέπει για λόγους αντοχής στο πάγο και τον αέρα να εγκατασταθεί σε δύο τουλάχιστον ξύλινους πυλώνες σχήματος Π (ή και σε τρεις με έναν αγωγό σε κάθε πυλώνα) οι οποίοι θα απέχουν απόσταση 100-150 μέτρα ο καθένας, έπεται ότι απαιτούνται 14 – 21 σειρές ξύλινων πυλώνων οι οποίοι θα κατεβαίνουν το βουνό, δημιουργώντας μια απαράδεκτη εικόνα που δεν θα είναι – εύλογα- αποδεκτή ούτε από την τοπική κοινωνία από τις περιβαλλοντικές αρχές. Εναλλακτικά, ο ΔΕΣΜΗΕ και η ΡΑΕ ερμηνεύουν ότι μπορεί να γίνει υπόγειο δίκτυο, ήτοι να οργωθούν οι πλαγιές και οι χαράδρες του βουνού δημιουργώντας ακόμα μεγαλύτερη περιβαλλοντική επίπτωση, εγείροντας θέματα ασφάλειας από την υπογειοποίηση γραμμών σε δασικές περιοχές και αφαιρώντας από τη ΔΕΗ τα ανάλογα και δίκαια επιχειρήματα που διαθέτει για να αρνείται ανά την Ελλάδα ανάλογα αιτήματα για υπογειοποιήσεις.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά:

- A) Να ακυρωθεί άμεσα το άρθρο 11 του ν.3468/2006 με εξαίρεση τη διάταξη περί του ανταλλάγματος χρήσης δημοσίων εκτάσεων και τις διατάξεις που επεκτείνουν στα έργα ΑΠΕ τα δικαιώματα της ΔΕΗ και του ΔΕΣΜΗΕ.**
- B) Να καθορισθεί ότι τα έργα σύνδεσης μπορεί να κατασκευάζονται από τον παραγωγό χωρίς να τηρούνται οι προδιαγραφές της ΔΕΗ όπως συμβαίνει και με το εσωτερικό δίκτυο. Τα έργα σύνδεσης θα ανήκουν στον παραγωγό και θα διαχειρίζονται από τον ίδιο όπως και το αιολικό πάρκο. Πριν την ψήφιση του άρθρου 11, οι βασικές αρχές αυτής της πρότασης εφαρμόζονταν και υπάρχουν επιτυχημένα παραδείγματα εν λειτουργία αιολικών πάρκων που με τη σημερινή νομοθεσία δεν θα υλοποιούνταν.**



5) Οικιακές και μικρές Εγκαταστάσεις

Για την εγκατάσταση μικρών αιολικών μονάδων το θεσμικό πλαίσιο είναι ουσιαστικά εχθρικό και τα κίνητρα ανύπαρκτα. Η ΕΛΕΤΑΕΝ καλεί την Πολιτεία να προχωρήσει στη διαμόρφωση ενός νέου φιλικού θεσμικού πλαισίου και στην παροχή κινήτρων προς τους πολίτες, ώστε να συμμετάσχουν και αυτοί στην προσπάθεια αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά:

1. Να απαλλάσσονται από ΠΠΕΑ και ΕΠΟ αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος μέχρι 150 kW.
2. Να καταταχθούν στην κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης Β4 οι αιολικές εγκαταστάσεις από 150 – 700 kW.
3. Να αυξηθεί η τιμή πώλησης της ενέργειας από αιολικές εγκαταστάσεις ισχύος έως 150 kW
4. Να απαλλάσσεται από ΦΠΑ η αγορά ανεμογεννητριών ισχύος έως 150 kW
5. Να σχεδιαστεί ένα ειδικό πρόγραμμα ενισχύσεως οικιακών και εμπορικών καταναλωτών για την εγκατάσταση μικρών Α/Γ (φοροαπαλλαγές, επιδότηση επιτοκίου κτλ)

Μια τέτοια κυβερνητική πρωτοβουλία, θα απογείωνε μια αγορά που τώρα βρίσκεται σε λήθαργο, η οποία με τη σειρά της θα στήριζε εγχώρια κατασκευαστική δραστηριότητα και φυσικά όλη αυτή η δραστηριότητα θα δημιουργούσε θέσεις εργασίας.



6) Ενημέρωση - Πληροφόρηση

Η σχέση με τις τοπικές κοινωνίες είναι ένα ιδιαίτερο ζήτημα. Ευρύτερα θα λέγαμε ότι το ζήτημα ανάγεται στο τοπικό πολιτικό πλαίσιο εντός του οποίου προωθούνται οι επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, ο επιχειρηματίας είναι κατ' αρχήν αναξιόπιστος και άρα την ευθύνη έγκυρης ενημέρωσης οφείλει να την αναλάβει η Πολιτική. Περαιτέρω, τα κριτήρια λειτουργίας των τοπικών εξουσιών (θεσμοθετημένων ή άτυπων) ποικίλουν και σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με τις ήδη διαμορφωμένες τοπικές ισορροπίες και όχι πάντα με την ουσία των επενδυτικών σχεδίων.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά

A) να υπάρξει άμεσα ένα ευρύ πρόγραμμα ενημέρωσης και προώθησης των ΑΠΕ σε τοπικό επίπεδο σε όλη την Ελλάδα, με διασφαλισμένη χρηματοδότηση υπό την ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης, του ΚΑΠΕ και των φορέων του κλάδου. Τα χαρακτηριστικά αυτού του Προγράμματος δεν πρέπει να είναι μόνο γενικά αλλά να μπορεί να εξειδικεύονται ανά περίπτωση με τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων επενδυτών.

B) να υπάρξει συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας στην ίδια κατεύθυνση



7) Εμπορικά θέματα - Τιμολόγηση

Ο νόμος 3468/2006 εισήγαγε θετικές ρυθμίσεις οι οποίες χωρίς δημοσιονομικό κόστος διευκολύνουν τη χρηματοδότηση των έργων. Ωστόσο, σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο διεξάγεται διαρκώς μια επίθεση ενάντια στην πολιτική της σταθερής τιμολόγησης, παρά το γεγονός ότι και η τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την θεωρεί ως το πιο αποτελεσματικό σύστημα ενίσχυσης των ΑΠΕ και ως το σύστημα με το λιγότερο κόστος για τον καταναλωτή σε σχέση με τα συστήματα πράσινων πιστοποιητικών ή άλλα συστήματα ποσοτώσεων.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ εκφράζει την ευαρέσκεια της για την πολύ σημαντική επιστολή που ο Υπουργός Ανάπτυξης απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 15 Ιανουαρίου 2008, λίγο πριν την ανακοίνωση της πρότασης για τη νέα Οδηγία.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ ζητά:

- A) η ελληνική Κυβέρνηση να συνεχίσει να εργάζεται ενεργά σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την ενίσχυση και εδραίωση του επιτυχημένου εργαλείου της σταθερής τιμολόγησης (feed-in tariff)**
- B) για την περίοδο κατά την οποία θα παύσει ο Υπουργός Ανάπτυξης να καθορίζει τα τιμολόγια της ΔΕΗ, οι τιμές να συνδεθούν με το ποσοστό της μεταβολής των τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας (δείκτης τιμών καταναλωτή ηλεκτρισμού) και όχι με τον πληθωρισμό γενικά.**



8) Γενικότερα θέματα ενεργειακής πολιτικής

Η αποτελεσματική ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας, προϋποθέτει:

- Α) Την επιτάχυνση της απελευθέρωσης της αγοράς**, με τρόπο που θα αποκαλύψει πραγματικό και πλήρες κόστος των καυσίμων. Ήδη η –σε σχέση με πριν το 2004- ορθολογικοποίηση της χονδρεμπορικής αγοράς, οδήγησε σε ραγδαία μείωση του τέλους ΑΠΕ και απέδειξε στην πράξη ότι οι ΑΠΕ είναι φθηνές και απόλυτα ανταγωνιστικές στα πλαίσια του σημερινού μίγματος καυσίμων της ΔΕΗ.
- Β) Την προώθηση της ολοκλήρωσης (integration) του ηλεκτρικού μας συστήματος με το Ευρωπαϊκό τόσο σε επίπεδο φυσικών διασυνδέσεων όσο και στο επίπεδο της αγοράς.** Αυτό βέβαια προϋποθέτει την κατάστρωση ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου διασυνδέσεων. Στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής πολιτικής για την Ενέργεια, η Ελλάδα θα μπορούσε να απαιτήσει τη χρηματοδότηση μιας, τουλάχιστον, πρόσθετης κύριας διασύνδεσης με το ευρωπαϊκό σύστημα αφού είναι πλέον φανερό σήμερα ότι η πραγματικά μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ-Η προϋποθέτει την ελεύθερη ροή της ενέργειας σε ένα ευρύτερο ηλεκτρικό σύστημα
- Γ) Την διαμόρφωση ενός ουσιαστικού Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού (ΜΕΣ).** Πέραν της τυπικής απαίτησης του νόμου, αποτελεί ουσιαστική απορία πώς είναι δυνατό να υπάρχουν χωρίς ΜΕΣ εισηγήσεις για τεράστιες αλλαγές σε σχέση με τη επιλογή των συμβατικών καυσίμων (όπως είναι οι γνωμοδοτήσεις για τους λιθάνθρακικούς σταθμούς) ιδιαίτερα μάλιστα όταν αυτές οι εισηγήσεις οδηγούν σε απομάκρυνση από τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις της Χώρας και σε μείωση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της. Η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει καταθέσει συγκεκριμένες απόψεις. απλά επισημαίνουμε ότι στην από 12/11/2007 επιστολή του προς τους φορείς του κλάδου, το Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής αναφέρει ότι αμέσως μετά την έκδοση του κειμένου για το Μέρος Ι του ΜΕΣ *«έλαβαν χώρα απρόσμενα γεγονότα που δημιουργούν ανάγκη αλλαγής ορισμένων σημαντικών παραδοχών πάνω στις οποίες είχαν βασιστεί τα συμπεράσματα της παραπάνω Έκθεσης. Η κυριότερη αλλαγή αφορά στην κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελαίου (και συνεπακόλουθα του φυσικού αερίου), που ξεπέρασε τις εκτιμήσεις ακόμη και του πιο απαισιόδοξου σεναρίου των παραδοχών της Έκθεσης. Η διεθνής τιμή του λιθάνθρακα που στο παρελθόν παρέμενε σχετικά σταθερή, πήρε και αυτή ανοδική πορεία...»*



ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΙΣΧΥΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ Α.Π.Ε.

Όλα τα παραπάνω ζητήματα απαιτούν συνεχή ενασχόληση και κυρίως έκφραση ισχυρής πολιτικής βούλησης από ένα νέο θεσμό που θα στέκεται υψηλά στην Κυβερνητική ιεραρχία.

Για αυτό η ΕΛΕΤΑΝ προτείνει να δημιουργηθεί ανεξάρτητη **Γενική Γραμματεία ή τουλάχιστον Ειδική Γραμματεία Εξοικονόμησης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο Υπουργείο Ανάπτυξης** που θα έχει την ευθύνη της πολιτικής και των υπηρεσιών για τον τομέα αυτό. Η ένταση των προβλημάτων της κλιματικής αλλαγής, η νέα πορεία της ευρωπαϊκής πολιτικής και οι προοπτικές για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη που θα προέλθει από τις ΑΠΕ και την Εξοικονόμηση, δικαιολογούν την πρόταση αυτή. Η αποδοχή της θα δώσει ένα ισχυρό πολιτικό μήνυμα και να αναπτερώσει τις ελπίδες του κλάδου.

Σε κάθε περίπτωση διευκρινίζεται ότι –όπως αναφέρθηκε και στην αρχή- τα ανωτέρω αποτελούν το ελάχιστο πλαίσιο στοιχειώδους αντιμετώπισης κρίσιμων και πιεστικών προβλημάτων, χωρίς ριζοσπαστικές ή πρωτοποριακές ανατροπές του ισχύοντος πλαισίου. Η ΕΛΕΤΑΕΝ είναι πρόθυμη να συμμετάσχει σε διάλογο για την πιθανή ριζική αναμόρφωση του σημερινού πλαισίου, η οποία όμως προϋποθέτει ισχυρή πολιτική βούληση από όλη την Κυβερνητική ιεραρχία, συμμετοχή και δέσμευση πολλών Υπουργείων και κυρίως χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ώστε να μην πληρώσει και πάλι ο κλάδος την «καθυστέρηση μάθησης» ενός νέου συστήματος (όπως π.χ. το 2001). Πιθανά κεφάλαια διαλόγου για μια τέτοια ριζική ανατροπή ίσως θα μπορούσαν να αποτελέσουν η απεξάρτηση των Α.Π.Ε. από το αδειοδοτικό πλαίσιο των ανταγωνιστικών τμημάτων της αγοράς ενέργειας, ο ρόλος και η εξουσία ενός μελλοντικού αυτόνομου Υπουργείου Περιβάλλοντος ή ακόμα και η ένταξη της αδειοδότησης-ανάπτυξης των ΑΠΕ σε ένα ενισχυμένο και αναβαθμισμένο εθνικό φορέα (agency) μαζί με την εξοικονόμηση ενέργειας.